

На основу члана 21. став 1. и члана 68. Закона о Народној банци Србије ("Службени гласник РС", бр. 72/2003 и 55/2004), гувернер Народне банке Србије доноси

У П У Т С Т В О
О ОБАВЕЗИ И НАЧИНУ ЕВИДЕНТИРАЊА, ПРИКУПЉАЊА, ОБРАДЕ
И ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА О КЊИГОВОДСТВЕНОМ СТАЊУ
РАЧУНА БАНАКА И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

1. Овим упутством прописује се обавеза банака и других финансијских организација (у даљем тексту: обвезници) да књиговодствено стање својих рачуна исказују на прописаном обрасцу (образац КЊ-БИФО), као и начин евидентирања, попуњавања, прикупљања, контроле, обраде и достављања података о књиговодственом стању рачуна обвезника.

Списак рачуна за месечни извештај КЊ-БИФО је, као Прилог 1, одштампан уз ово упутство и његов је саставни део.

Обвезницима, у смислу овог упутства, сматрају се и Народна банка Србије и Агенција за осигурање депозита.

Податке о књиговодственом стању рачуна обвезници достављају Народној банци Србије на образцу КЊ-БИФО.

2. Образац КЊ-БИФО је и по форми и по садржини јединствен за целу територију Републике Србије и одштампан је на српском језику – ћирилицом.

3. Образац КЊ-БИФО састоји се из заглавља билансних позиција, подзаглавља билансних позиција, рекапитулације класа билансних позиција, заглавља ванбилансних позиција, подзаглавља ванбилансних позиција и потписа одговорних лица.

Заглавље билансних позиција садржи следећа обележја:

- 1) број статистичког истраживања,
- 2) Народна банка Србије – Информациона технологија – Централно пријемно одељење,
- 3) назив и место обвезника,
- 4) ознака обрасца,
- 5) назив обрасца,
- 6) датум пријема обрасца у Народној банци Србије,

- 7) врста посла,
- 8) период за који се образац подноси (година, месец),
- 9) матични број обвезника,
- 10) територија обвезника (општина на којој је седиште обвезника),
- 11) врста обвезника,
- 12) врста обрасца,
- 13) број запослених са стањем на крају месеца.

Подзаглавље билансних позиција садржи следећа обележја:

- 14) назив рачуна (колона 1),
- 15) број рачуна (колона 2),
- 16) промет дугује (колона 3),
- 17) промет потражује (колона 4),
- 18) ознака "А/П" (карактер рачуна) (колона 5),
- 19) салдо дугује (колона 6),
- 20) салдо потражује (колона 7).

Рекапитулација класа билансних позиција садржи следеће колоне:

- колона 1 – назив класе и збир класа,
- колона 2 – промет дугује,
- колона 3 – промет потражује,
- колона 4 – салдо дугује,
- колона 5 – салдо потражује.

Заглавље ванбилансних позиција садржи следећа обележја:

- 7) Народна банка Србије – Информациона технологија – Централно пријемно одељење,
- 8) врста посла,
- 9) период за који се образац подноси (година, месец),
- 10) матични број обвезника,
- 11) територија обвезника (општина на којој је седиште обвезника),
- 12) врста обвезника,
- 13) врста обрасца.

Подзаглавље ванбилансних позиција садржи следећа обележја:

- 14) назив рачуна (колона 1),
- 15) број рачуна (колона 2),
- 16) промет дугује (колона 3),
- 17) промет потражује (колона 4),
- 18) ознака "А/П" (карактер рачуна) (колона 5),

- 19) салдо дугује (колона 6),
- 20) салдо потражује (колона 7).

Образац КЊ-БИФО садржи и простор за потписе лица које је саставило образац, лица које је контролисало садржину обрасца, простор за потпис руководиоца (лица овлашћеног за потписивање књиговодствених докумената), простор за бројеве телефона и телефакса обвезника и место печата, као и простор за потписе лица која су примила и контролисала образац у Народној банци Србије.

4. Образац КЊ-БИФО обвезници достављају Народној банци Србије – Информационој технологији – Централном пријемном одељењу (у даљем тексту: Централно пријемно одељење).

Централно пријемно одељење врши пријем обрасца КЊ-БИФО и води Регистар обвезника, који је, као Прилог 2, одштампан уз ово упутство и његов је саставни део.

5. Обвезници који врше аутоматску обраду података, образац КЊ-БИФО достављају електронски, у складу са упутством којим су уређени израда и електронско достављање података Народној банци Србије.

Обвезници који из техничких разлога нису у могућности да образац КЊ-БИФО достављају електронски, достављају га у папирној форми, и то Народној банци Србије – Сектору за послове монетарног система и политике.

Обвезници из става 2. ове тачке оригинал попуњеног обрасца КЊ-БИФО, који су потписала овлашћена лица, достављају у једном примерку.

Ако се подаци достављају на начин из става 2. ове тачке, за тачност података унетих у образац КЊ-БИФО, као и за извршену формалну, рачунску и суштинску контролу тих података, одговорна су лица из става 3. те тачке.

6. Централно пријемно одељење, у сарадњи с надлежним организационим јединицама, дужно је да формалну, рачунску и суштинску контролу података из примљеног обрасца КЊ-БИФО спроведу на начин прописан овим упутством.

7. Обвезници су дужни да уредно попуне сва обележја заглавља обрасца КЊ-БИФО (редни бр. 1–11) на следећи начин:

1) у обележје бр. 1 уписан је број статистичког истраживања који је штампан на самом обрасцу;

2) у обележје бр. 2 уписује се Народна банка Србије – Информациона технологија, Централно пријемно одељење (шифра: 0);

3) у обележје бр. 3 уписује се назив обвезника онако како је уписан у регистар привредних субјеката и назив места;

4) у обележје бр. 4 уписана је ознака обрасца, која је штампана на самом обрасцу;

5) у обележје бр. 5 уписан је назив обрасца, који је штампан на самом обрасцу;

6) обележје бр. 6 обвезник не попуњава;

7) у обележје бр. 7 уписана је врста посла за АОП и штампана је на самом обрасцу;

8) у обележје бр. 8 уписује се нумеричка вредност године и месеца за које се образац подноси (за годину се уписују задње две цифре те године, а за месеце такође две цифре, при чему се за месеце од јануара до септембра као прва цифра уписује нула);

9) у обележје бр. 9 уписује се матични број обвезника прописан јединственим регистром организација и заједница које су, по делатностима, разврстали надлежни заводи за статистику;

10) у обележје бр. 10 уписује се шифра општине на којој је седиште обвезника прописана јединственим регистром организација и заједница – према Шифарнику општина који је, као Прилог 3, објављен у Правилнику о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава с тих рачуна ("Службени гласник РС", бр. 64/2003);

11) у обележје бр. 11 уписује се шифра врсте обвезника – према Шифарнику који је, као Прилог 3, одштампан уз ово упутство и његов је саставни део;

12) у обележје бр. 12 уписује се шифра врсте обрасца: шифра "1" за билансне рачуне, а шифра "2" за ванбилансне рачуне.

8. Обележја бр. 14, 15 и 18 у подзаглављу обрасца КЊ-БИФО односе се на назив рачуна (колона 1), број рачуна (колона 2) и карактер рачуна (колона 5) и штампана су на самом обрасцу. Назив и бројеви рачуна одговарају Контном оквиру за банке и друге финансијске организације, који је саставни део Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за банке и друге финансијске организације ("Службени гласник РС", бр. 8/2007), као и Контном оквиру за Народну банку Србије, који је саставни део Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за Народну банку Србије ("Службени гласник РС", бр. _____/2007).

Ознаке "А" (актива), односно "П" (пасива), које су дате у колони 5, одређују карактер рачуна према садржини појединих рачуна прописаних правилницима из става 1. ове тачке. Код сваког рачуна у Прилогу 1 штампана је шифра, и то за рачуне који могу исказивати само активно стање – шифра "1", за рачуне који могу исказивати само пасивно стање – шифра "2", а за рачуне код којих се може исказивати и активно и пасивно стање – шифра "3".

9. У обележја бр. 16 и 17 у подзаглављу обрасца КЊ-БИФО (колоне 3 и 4) уписује се дуговни и потражни промет, а у обележја бр. 19 и 20 (колоне 6 и 7) – дуговни и потражни салдо рачуна из књиговодства обвезника.

За сваки основни или аналитички рачун, односно групу рачуна или класу, онако како су назначени у обележју бр. 14, у колоне 3 и 4 уноси се дуговни и потражни промет (кумулативно од почетка године до краја периода за који се образац подноси, укључујући и почетно стање), а у колоне 6 и 7 – дуговни или потражни салдо на дан подношења обрасца.

У образац КЊ-БИФО уписују се све прокњижене пословне промене које се односе на период за који се образац саставља.

Подаци у обрасцу КЊ-БИФО исказују се у хиљадама динара.

10. Обвезници који своје податке из обрасца КЊ-БИФО достављају електронски треба да обезбеде и јединствену структуру и дужину слога, јединствену дужину и позицију поља и правилност уноса поља у одговарајуће позиције слога, као и јединствену логичку контролу свих слогова, у складу са упутством којим су уређени израда и електронско достављање података Народној банци Србије.

11. При изради обрасца КЊ-БИФО обавезно се уписује, у одговарајући ред предвиђен за унос збира који је штампан на самом обрасцу, збир за класе промета (дугује/потражује) и збир салда (дугује/потражује).

12. После уписивања података за све рачуне, односно класе, саставља се рекапитулација класа билансних позиција. У колоне 2 и 3, односно 3 и 4 те рекапитулације уписују се (преписују) збирови за одговарајућу класу, а на крају се даје збир класа.

13. Обвезници су дужни да, закључно с 14. у месецу за протекли месец, образац КЊ-БИФО доставе Централном пријемном одељењу, с тим што после достављања података не могу вршити књижења под тим месецом, осим код првог достављања за децембар.

За новоосноване обавезнике, односно за обавезнике који су престали да раде, обавеза достављања обрасца КЊ-БИФО почиње, односно престаје након истека месеца у коме им је отворен, односно угашен жиро-рачун.

14. Обвезници су дужни да, до 14. у месецу за протекли месец, унесу податке у обрасце, изврше контролу образаца и доставе их Централном пријемном одељењу.

15. Народна банка Србије је дужна да обрасце обради до 17. у месецу за протекли месец.

16. Рокови за унос података, контролу, обраду и достављање образаца из тач. од 13. до 15. овог упутства могу се продужити за дане државних празника и у случају више силе – о чему се благовремено обавештава Народна банка Србије.

17. За месец у коме се подноси годишњи рачун – образац КЊ-БИФО доставља се и пре и после завршних књижења.

18. Обвезници су дужни да изврше формалну, рачунску и суштинску контролу података које достављају.

Под формалном контролом података у смислу ове тачке подразумева се провера формалне исправности података уписаних у обележја бр. 2, 3 и 4 и у обележја бр. од 7 до 20, као и података уписаних у колоне од 2 до 5 рекапитулације класа билансних позиција, у складу са овим упутством.

Под рачунском контролом података у смислу ове тачке подразумева се провера рачунске тачности предвиђених збирова (за класу и укупно за све класе), разлика (салди сваког рачуна, односно специјалне ознаке) и слагања (равнотежа) активе и пасиве у колонама предвиђеним у рекапитулацији класа билансних позиција (од 2 до 5).

Под суштинском контролом података у смислу ове тачке подразумева се контрола примене правилника из тачке 8. овог упутства, као и контрола примене Упутства о аналитичким рачунима у Контном оквиру за банке и друге финансијске организације ("Службени гласник РС", бр. ____/2007) и Упутства о аналитичким рачунима у Контном оквиру за Народну банку Србије ("Службени гласник РС", бр. ____/2007).

19. Обвезници су дужни да провере да ли су спроведена сва књижења за настале пословне промене, као и одговарајућа књижења која се односе на затварање појединих рачуна за односни месец.

20. Обвезници су дужни да провере да ли су у једнаким, односно приближно једнаким износима исказана стања на рачунима интерних односа.

21. Обвезници су дужни да провере потпуност података уписаних у образац КЊ-БИФО (упис података за све рачуне који се појављују у књиговодству обвезника), као и обухватност тих података (уношење података за све пословне јединице или организационе делове за које обвезник подноси збирно књиговодствено стање рачуна).

22. Обвезници су дужни да провере правилност исказаних пословних промена које се односе на пословање у туђе име и за туђ рачун, при чему морају водити рачуна о томе да се не исказују двоструко истоветне пословне промене на рачунима предвиђеним за ово пословање и на рачунима на којима се евидентирају послови које банка обавља у своје име. При том такође треба проверити да износ салда на рачунима на којима се евидентирају пласмани не буде већи од износа салда на рачунима на којима се евидентирају средства за пословање у туђе име и за туђ рачун.

23. Обвезници су дужни да обезбеде правилност исказивања пословних промена међубанкарских односа, пошто корисници међубанкарских кредита и кредитори могу бити само они обвезници који су предвиђени овим упутством.

24. Обвезници су дужни да оцене реалност исказивања стања на појединим рачунима, тј. да оцене да ли су износи унети у образац КЊ-БИФО у реалним оквирима.

25. Обвезници су дужни да податке уписане у рекапитулацију класа билансних позиција провере на основу збира сваке класе. Износи уписани у рекапитулацију класа билансних позиција у обрасцу КЊ-БИФО (колоне од 2 до 5) морају бити једнаки збиру рачуна за сваку класу (колоне од 3 до 7).

26. Обвезници су дужни да провере да ли су на обрасцу КЊ-БИФО прецртани укинута рачуна и да ли су уписани новоотворени рачуна. На рачунима чија је функција престала не могу се појавити износи у колонама предвиђеним за упис салда (колоне 6 и 7).

27. Народна банка Србије оцењује реалност исказаних података за обвезнике са своје територије и интерним упутствима уређује пријем, контролу, унос и обраду података, затим поступак исправке грешака, као и дистрибуцију обрађених података.

28. Народна банка Србије проверава да ли су сви обвезници доставили образац КЊ-БИФО на прописан начин и проверава спровођење контроле прописане овим упутством.

29. Обвезници су дужни да, ради обезбеђења квалитетних података за даљу обраду, исправе све грешке уочене у обрасцу КЊ-БИФО и тако исправљен образац доставе Народној банци Србије најкасније до 15. у месецу за протекли месец.

30. Обвезници су дужни да образац КЊ-БИФО за децембар претходне године, а пре закључних књижења, доставе у року из тачке 14. овог упутства, а после закључних књижења – до 28. фебруара текуће године.

31. Банке су дужне да крајем сваког тромесечја, привремено, за износ прихода задуже рачун 790 а за износ расхода одобре рачун 690, а за разлику између рачуна 790 и 690 одобре рачун 818, односно за износ разлике између рачуна 690 и 790 задуже рачун 816. Књижење из ове тачке сторнира се првог дана у наредном месецу.

32. Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику РС".

О. бр. 16
2. фебруара 2007. године
Београд

Г у в е р н е р
Народне банке Србије
Радован Јелашић, с.р.